

Az igazságtalanság nem lehet örök

Szimbolikus hidat építettek az Ipolyon, motoros élő lánc gördült át a Csallóközön

Balassagyarmaton, a (cseh)szlovák hatalommal száz éve szembe-szegülő legbátrabb magyar városban, illetve Dunaszerdahelyen, a száz év múltán is magyar többségű csallóközi fellegetvárban is rendhagyó trianoni megemlékezést tartottak. Szimbolikus hídval, illetve (motorizált) élő láncval összekötve magyart a magyarral.

Novák Miklós

Az Ipoly, amely egykoron Palócföld fő verőere volt, immár száz éve kettévágja, átszeli az itt honos magyar tömböt. Határfolyó, amely hivatalosan Magyarországot választja el Szlovákiától, valóban a magyarokat a magyaroktól. Az Ipoly bal és jobb partja közötti zavar-talan, szerves átjárást egykoron negyvenhét hid biztosította. A negyvenhétből ma csupán négy áll: Ipolytar-nócon, Balassagyarmaton, Szalkán és Szobon. A trianoni gyásznapon a folyó két oldalán élő magyarok nyolc helyszínen újra, legalább szimbolikusán, a nemzeti színek és a lélek pilléréiből hidakat emeltek.

A Kővári híd Balassagyarmatnál történelmi helyszín, erre (is) menekültek a várost két hétre ellenőrzésük alá vont betolakodó csehszlovák csapatok, miután a helyi polgárok – postások, vasutasok, diákok – fegyvert ragadtak, s kiűzték őket. Civitas Fortissima – A legbátrabb város a büszke cím, amit Balassagyarmat kiérdemelt tettéért.

– A bátor tett a mai napig élő hagyomány, formálja az itt élők tudatát – jelenti ki határozottan érdeklődésünkre Csach Gábor polgármester. Az eseményen megjelent néhány tucatnyi büsz-

A gyásznapon a folyó magyarországi és szlovákiai oldalán élők nyolc helyszínen nemzeti színekből és lélekből teremtettek kapcsolatot

Fotó: Miklós Jován

ke magyar hangjával olykor ugyan versenyre kell a vetési varjak káromgása, de fogadjuk el, hogy egyrészt azért vagyunk kevesen, mert csak néhány napja oldották fel a gyülekezési tilalmat, másrészt délután lesz külön városi ünnepség. A délidőben megtartott emlékezés közös a folyó túlszéli élő kőváriakkal. Nyílvesszővel, ahogy eredetileg tervezték, ugyan nem sikerül átlóni a nemzeti színű szalagot, de egy bátor önkéntes beleveti magát a hús folyóba, s átúszik vele hozzánk. Beszéd, versek, énekek hangzanak el a begyógyíthatatlan trianoni traumáról, ahogy az ilyenkor illendő. Amikor aztán szóra emelkedik Csach Gábor, a szavaival ballámosra korbácsolja az Ipoly vizét:

– Testvéreink a túlszéli! Bocsássátok meg Magyarországnak, a magyar arisztokráciának, hogy vesztes háborúba sodort benneteket! Bocsássátok meg Magyarországnak, hogy engedte Károlyi Mihályt hatalomra jutni, aki kiszolgált benneteket az idegen hatalmaknak! Bocsássátok meg Magyarországnak, hogy másodsorra is vesztes háborúba sodródott, hogy nem tudott okos szövetségi politikát folytatni! Bocsássátok meg Magyarországnak a kommunista internacionalizmus részvétlenségét! Bocsássátok meg Magyarországnak a 2004. december ötödikéi népszavazást, amelyre talán gyógyírt hozott a tíz évvel ezelőtti honosítási törvény! De eddig az

önostorozással! A szlovák elnök ígéretet tett a magyarok hátrányos megkülönböztetésének eltörlésére. Elég volt a szép szavakból, a tetteket várjuk! Az igazságtalanság nem tarthat örökké, idővel a jelenlegi határok is máshová kerülnek. Néma borzongás.

Csendben faljuk a kilométereket a Balassagyarmat–Ipolyság–Érsekújvár–Gúta–Dunaszerdahely útvonalon, ahol motorzúgás igazít minket a helyes irányba. A Magyar Egység Mozgalom szervezésében azért gyűlnek össze pár százan, hogy a Párkányig tartó száz kilométeres autós, motoros karavánnal emlékezzenek a trianoni diktátumra. Hiányoljuk a magyarországi rokonjelkeket, hiszen a határ már

átjárható. Becsületére legyen mondva, Hájos Zoltán dunaszerdahelyi polgármester viszont személyesen bocsátja útjukra a bátor vállalkozókat, s mintha valóban más szelek fújnának Szlovákiában, a helyi karhatalom nem gáncsokodik, csupán biztosítja az eseményt.

A polgármester persze pontosan tudja: ha meg is állhatunk egy pillanatra eltűnődni, a csallóközi bástya sem könnyelműedhet el, mindennapos kitűzelmét kell folytatnia azért, hogy megmaradjon magyarnak. Trianon szorítása talán enyhül, de meg nem szűnik. Jó, hogy van napja az összefogásnak, de ennél nagyobb a feladat program szintjére kell emelni az év minden napján.